

بررسی مورفولوژی کانال ریشه انسیزورهای مندیبل با استفاده از Cone-Beam

Computed Tomography

ندا حاجی حسنی^۱

^۱ استادیار، گروه آموزشی اندودانتیکس، دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

زمینه و هدف: مورفولوژی سیستم داخل ریشه بسیار پیچیده است و نه تنها در انواع دندانها بلکه در یک نوع دندان نیز می تواند متفاوت باشد. به نظر می رسد انسیزورهای مندیبل در پی صدمات ضربه ای بسیار تحت درمان قرار می گیرند و به دلیل تنوعات آناتومیکی خصوصا به دلیل حضور کانال لینگوالی که اغلب miss می شود شکست درمان آنها نیز بسیار گزارش شده است. با توجه به اهمیت آناتومی و مورفولوژی کانال در پاکسازی و شکل دهی سیستم کانال ریشه و به دلیل خلاء اطلاعاتی و کاستی های تحقیقات قبلی از لحاظ نوع طراحی و روش اجرای تحقیق، در این مطالعه بر آن شدیم تا آناتومی و مورفولوژی کانال را در دندان های انسیزور مندیبل در جمعیتی از شهر قزوین با استفاده از Cone Beam computed Tomography مورد بررسی قرار داده و با یافتن تنوع های مختلف کانال در این دندان، موجبات آگاهی بیشتر و درمان موفق تر را فراهم آوریم.

مواد و روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی برای بررسی آناتومی و مورفولوژی دندان های سانترال و لترال مندیبل از ۸۱ تصویر CBCT افراد ۲۰ تا ۶۶ سال که به دلایل مختلف تهیه شده بود، استفاده گردید و مجموعا ۳۲۰ دندان سانترال و لترال مندیبل موجود در این تصاویر از نظر مورفولوژی و آناتومی مورد بررسی قرار گرفتند. تعداد ریشه، تعداد کانال در هر ریشه، تایپ کانال ها، تنوع (واریانت) در مورفولوژی سیستم کانال ریشه و تاثیر جنسیت در هر کدام از موارد مذکور بررسی شدند. برای بررسی تحلیلی از نرم افزار spss 20 و آزمون آماری مجذور کای استفاده گردید و سطح معنی داری $P < 0.05$ لحاظ گردید.

یافته ها: میانگین تعداد ریشه ها و کانال ها: در دندان های سانترال و لترال مندیبل ۱۰۰٪ تک ریشه بودند. بر اساس تقسیم بندی

Vertucci در دندان سانترال مندیبل، ۱/۶۳٪ (مورد ۱۰۱)، Type I، ۱/۱۳٪ (مورد ۲۱)، Type II، ۲/۲۱٪ (مورد ۳۴) Type

III، ۲/۵٪ (مورد ۴) Type V و در لترال مندیبل ۵۶/۹٪ (مورد ۹۱) Type I، ۱۲/۵٪ (مورد ۲۰) Type II، ۲۸/۱٪ (مورد ۴۵) Type III، ۲/۵٪ (مورد ۴) Type V بود و بر اساس طبقه بندی Weine در دندان سانتراال مندیبل ۸۴/۴٪ (مورد ۱۳۵) Type I، ۱۳/۱٪ (مورد ۲۱) Type II، ۲/۵٪ (مورد ۴) Type IV، و در دندان لترال مندیبل ۸۵٪ (مورد ۱۳۶) Type I، ۱۲/۵٪ (مورد ۲۰) Type II، ۲/۵٪ (مورد ۴) Type IV بود. بر اساس طبقه بندی Weine در دندان سانتراال یک ریشه با دو کانال از لحاظ تنوع کانالی بین خانمها و آقایان تفاوت معنی داری وجود داشت ($\chi^2=5.98$, $p=0.050$). در سایر موارد بالا تفاوت معنی داری بین دو جنس زن و مرد دیده نشد ($P > 0.05$).

نتیجه گیری: بر اساس نتایج این تحقیق در اکثر موارد دندانهای سانتراال و لترال تک کانال بودند و بیشترین فراوانی در ارتباط با مورفولوژی کانال در هر دو طبقه بندی مربوط به Type I بود.